

OCHRONA ZADŁUŻONYCH

Dla osób zadłużonych

Upadłość konsumencka: checklist 12 kroków

Praktyczna lista rzeczy do zrobienia przed złożeniem wniosku do sądu. Każdy krok zmniejsza ryzyko, że sąd odrzuci wniosek lub umorzy postępowanie. Bez osądzania, bez moralizowania — tylko konkretne działanie.

Dlaczego warto się przygotować

Upadłość konsumencka to **poważny krok prawny**, który może odmienić Twoją sytuację — pozwolić zacząć od nowa, bez ciężaru długów. Ale tylko jeśli wniosek jest dobrze przygotowany.

Sąd odrzuca wnioski niekompletne, sprzeczne lub takie, w których dłużnik zataił majątek. Skutek odrzucenia jest bolesny: **kolejny wniosek możesz złożyć dopiero za 10 lat**, a komornicy wznawiają egzekucję. Te 12 kroków to przygotowanie, które maksymalnie zwiększa szanse powodzenia.

Co znajdziesz w środku:

- 12 konkretnych kroków przed złożeniem wniosku
- Listę dokumentów do skompletowania
- Tabelę: co umorzy upadłość, a co nie
- Co dzieje się z majątkiem i planem spłaty
- 5 najczęstszych błędów (i jak ich uniknąć)

Czym jest upadłość konsumencka

Upadłość konsumencka to **postępowanie sądowe** dla osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej, które stały się niewypłacalne. Celem jest oddłużenie — całkowite lub częściowe umorzenie zobowiązań niemożliwych do spłaty.

Po reformie z 2020 r. procedura jest **znacznie prostsza niż przed laty**. Wniosek składa się elektronicznie przez Krajowy Rejestr Zadłużonych (KRZ). Opłata sądowa to **30 zł**. Sąd w większości spraw orzeka na posiedzeniu niejawnym, bez Twojego udziału.

Trzy podstawowe warunki

- **Jesteś osobą fizyczną** nieprowadzącą działalności gospodarczej (jeśli prowadzisz JDG, masz osobną procedurę — upadłość przedsiębiorcy)
- **Jesteś niewypłacalny** — nie regulujesz wymagalnych zobowiązań od ponad 3 miesięcy
- **Wystarczy nawet jeden wierzyciel** — nie musisz mieć wielu długów

Krótko: czego upadłość **NIE** załatwi

Niektóre długi **nie podlegają umorzeniu** — przejdziesz przez upadłość, ale te zobowiązania pozostają. Najważniejsze to: **alimenty** (bieżące i zaległe), **kary umowne i grzywny**, zobowiązania powstałe z czynów umyślnych (np. szkoda celowa), niektóre należności wobec ZUS i US (zależnie od ustaleń sądu). Pełną listę przedstawiamy dalej w dokumencie.

12 kroków przygotowania

Wykonaj te kroki w kolejności. Niektóre możesz robić równolegle — opis wskazuje gdzie. Cały proces przygotowania zajmuje zwykle **2-6 tygodni**.

1

Spisz wszystkie swoje długi

Sporządź pełną listę wierzycieli: banki, firmy pożyczkowe, instytucje publiczne (ZUS, US, urzędy), osoby prywatne, alimenty. Dla każdego: **nazwa wierzyciela, kwota główna, odsetki, podstawa (umowa nr, wyrok, tytuł wykonawczy)**. Sąd musi widzieć pełny obraz.

2

Zbierz dokumentację każdego długu

Do każdego wierzyciela: **oryginalna umowa kredytowa lub pożyczkowa**, wezwania do zapłaty, korespondencja z windykacją, nakazy zapłaty, wyroki sądowe, decyzje administracyjne (ZUS, US). Jeśli czegoś brakuje — zażądaj od wierzyciela odpisu (masz do tego prawo).

3

Spisz cały swój majątek

Nieruchomości, samochody, sprzęt warty powyżej 1000 zł, oszczędności, rachunki bankowe, polisy ubezpieczeniowe z funduszem kapitałowym, wierzytelności wobec innych osób, papiery wartościowe, udziały w spółkach. **Zatajenie jest poważnym błędem** — sąd to wykryje i umorzy postępowanie.

4**Sprawdź historię ostatnich 5 lat**

Sąd zbada, czy w ostatnich 5 latach **nie wyzbywałeś się majątku** (np. darowizny do rodziny, sprzedaż samochodu poniżej wartości). Takie transakcje mogą być uznane za działanie na szkodę wierzycieli. Lepiej ujawnić je dobrowolnie niż dopuścić, by sąd odkrył to sam.

5**Zbierz dokumenty potwierdzające dochody**

Z ostatnich 6-12 miesięcy: umowy o pracę, zlecenia, B2B (jeśli były); zaświadczenia o dochodach; PIT-y z ostatnich 3 lat; decyzje ZUS o rencie/emeryturze; zaświadczenia o świadczeniach socjalnych. Sąd ocenia, czy mogłeś spłacać.

6**Zbierz dokumenty potwierdzające wydatki**

Aktualne **opłaty mieszkaniowe** (czynsz, media, internet), **koszty utrzymania rodziny** (jeśli masz dzieci/osoby na utrzymaniu), **koszty leczenia** (jeśli istotne). To pomoże sądowi ocenić plan spłaty — ile realnie możesz odkładać na wierzycieli.

7

Przygotuj uzasadnienie przyczyn niewypłacalności

Sąd chce wiedzieć **dlaczego** jesteś w tej sytuacji. Utrata pracy, choroba, śmierć bliskiej osoby, rozwód, błąd biznesowy, kryzys gospodarczy, ofiara oszustwa. Bądź **uczciwy i konkretny** — unikaj ogólników typu „złe decyzje”. Sąd ocenia, czy nie doprowadziłeś do tego stanu celowo.

8

Sprawdź czy upadłość jest najlepszą drogą

Czasem lepsze są **negocjacje z wierzycielami, restrukturyzacja długów** (układ pozasądowy) lub **Sankcja Kredytu Darmowego** (jeśli banki popełniły błędy w umowach). Upadłość zostawia ślad w KRZ na lata. Bezpłatna konsultacja pomoże ocenić, czy to faktycznie najlepszy ruch.

9

Załącz konto w Krajowym Rejestrze Zadłużonych (KRZ)

Wniosek o upadłość konsumencką składa się **wyłącznie elektronicznie** przez portal KRZ (krz.ms.gov.pl). Potrzebny jest **Profil Zaufany** lub **kwalifikowany podpis elektroniczny**. Jeśli nie masz Profilu Zaufanego — załóż go w banku lub urzędzie miasta, to bezpłatne i zajmuje 15 minut.

10 Wypełnij wniosek (lub zleć kancelarii)
Wniosek to **kilkudziesięciostronicowy formularz** z wieloma załącznikami. Każde pole musi być wypełnione precyzyjnie — błędy formalne to najczęstsza przyczyna odrzucenia. Większość osób korzysta ze wsparcia kancelarii — koszt jest znikomy w porównaniu z ryzykiem 10 lat bez możliwości ponownej próby.

11 Złóż wniosek i wniesź opłatę
Po podpisaniu Profilem Zaufanym wysyłasz wniosek przez KRZ. Opłata sądowa: **30 zł**. Jeśli nie stać Cię nawet na opłatę — możesz wnioskować o zwolnienie z kosztów sądowych (formularz dostępny w KRZ). Po złożeniu otrzymasz sygnaturę sprawy.

12 Współpracuj z syndykiem
Gdy sąd ogłosi upadłość, wyznaczy syndyka. To Twój główny kontakt na kolejne miesiące. **Odpowiadaj na wezwania w terminie**, udostępniaj dokumenty, informuj o zmianach (nowa praca, dochód, spadek). Zatajenie czegokolwiek na tym etapie może doprowadzić do umorzenia postępowania — i przekreślenia wszystkiego.

Co umarzone, a co nie

Upadłość konsumencka **nie wymazuje wszystkich zobowiązań**. Niektóre długi zostaną z Tobą, nawet po pomyślnym zakończeniu postępowania. Sprawdź, czy Twoje główne zobowiązania będą objęte umorzeniem.

Co JEST umarzone	Co NIE jest umarzone
Kredyty bankowe gotówkowe, ratalne, karty kredytowe, kredyty samochodowe	Alimenty bieżące i zaległe — żadna umowa ani postępowanie ich nie umorzy
Pożyczki pozabankowe chwilówki, pożyczki ratalne od firm pożyczkowych	Kary umowne i grzywny orzeczone przez sąd lub organy administracji
Długi wobec osób prywatnych pożyczki od rodziny, znajomych — jeśli są udokumentowane	Odszkodowania za czyny umyślne np. naprawa szkody wyrządzonej przestępstwem
Zaległości w czynszu jeśli nie były celowo nawarstwiane	Wybrane zobowiązania publiczne część należności wobec ZUS i US — decyduje sąd

Lista orientacyjna. O umorzeniu konkretnych zobowiązań ostatecznie decyduje sąd w postanowieniu kończącym postępowanie. Sąd uwzględnia okoliczności sprawy, w tym to, czy nie doprowadziłeś do niewypłacalności celowo.

Co dzieje się z majątkiem

Po ogłoszeniu upadłości Twój majątek wchodzi do tzw. **masy upadłości**, którą zarządza syndyk. Część zostaje sprzedana, część chroniona przed sprzedażą.

Co syndyk **MOŻE** sprzedać

- **Nieruchomości** niesłużące zaspokojeniu podstawowych potrzeb mieszkaniowych (drugi dom, działka)
- **Samochód** przekraczający rozsądną wartość dla Twoich potrzeb
- **Oszczędności** i wartościowe rzeczy ruchome
- **Udziały w spółkach**, papiery wartościowe
- **Wierzytelności** wobec innych osób

Co jest chronione

- **Przedmioty codziennego użytku** (meble, sprzęt AGD podstawowy, odzież)
- **Narzędzia pracy** niezbędne do wykonywania zawodu
- **Mieszkanie**, jeśli jest jedyne i zaspokaja podstawowe potrzeby (w pewnych warunkach)
- **Wynagrodzenie** w części odpowiadającej kwocie wolnej od potrąceń
- **Świadczenia alimentacyjne** oraz socjalne

Plan spłaty — ile trwa

Po sprzedaży majątku przez syndyka, sąd ustala **plan spłaty**. To miesięczna kwota, którą będziesz oddawać wierzycielom przez ustalony okres. Po jego zakończeniu — pozostała część długów zostaje umorzona.

Sytuacja	Czas trwania planu spłaty
Niewypłacalność bez Twojej winy (utrata pracy, choroba, kryzys gospodarczy)	Do 36 miesięcy w wyjątkowych sytuacjach możliwe natychmiastowe umorzenie (bez planu spłaty)
Niewypłacalność z lekkomyślności lub niedbalstwa (np. zaciąganie kolejnych pożyczek na spłatę poprzednich)	Od 36 do 84 miesięcy (do 7 lat)
Niewypłacalność z winy umyślnej (oszustwo, celowe ukrywanie majątku)	Brak umorzenia sąd może odmówić ustalenia planu spłaty

5 błędów, których trzeba unikać

Te błędy są najczęstszą przyczyną odrzucenia wniosków lub umorzenia postępowania. Każdy z nich może kosztować **10 lat bez możliwości ponownej próby**.

1

Zatajenie majątku

Najczęstszy i najgroźniejszy błąd. Sąd weryfikuje Twoje deklaracje z rejestrami publicznymi (KRS, księgi wieczyste, CEPIK, ZUS, US). Jeśli pominiiesz nawet drobnicę — postępowanie zostanie umorzone, a Ty wracasz do punktu wyjścia z długami.

2

Wyzbywanie się majątku tuż przed wnioskiem

Sprzedaż samochodu córce za 1 zł, przepisanie mieszkania na żonę, darowizny do rodziny w ostatnich 5 latach — sąd to wszystko widzi i traktuje jako próbę pokrzywdzenia wierzycieli. Efekt: odmowa oddłużenia lub uznanie czynności za nieskuteczne.

3

Składanie wniosku bez przygotowania dokumentów

Wniosek wraca, jeśli brakuje załączników, kwoty się nie zgadzają, lista wierzycieli jest niekompletna. Każde uzupełnienie przedłuża sprawę o tydzień. W skrajnych przypadkach sąd odrzuca wniosek bez dawania szansy na poprawę.

4

Branie nowych pożyczek w trakcie procedury

Od momentu złożenia wniosku **nie wolno zaciągać nowych zobowiązań**. Każda nowa pożyczka — nawet z myślą „bo nie ma już z czego żyć” — może być uznana za pogłębianie niewypłacalności w złej wierze. Skutek: umorzenie postępowania.

5

Ignorowanie syndyka po ogłoszeniu upadłości

Syndyk wysyła wezwania, prosi o dokumenty, sprawdza Twoją sytuację finansową. **Niereagowanie** na te wezwania = brak współpracy = umorzenie postępowania. Po ogłoszeniu upadłości syndyk jest najważniejszą osobą w sprawie.

Sprawdź czy upadłość jest dla Ciebie

Bezpłatna analiza Twojej sytuacji — 30 minut, bez zobowiązań. Doradzimy, czy upadłość konsumencka to najlepsza droga, czy może lepsza będzie restrukturyzacja długów albo Sankcja Kredytu Darmowego.

ochronazadluzonych.pl · +48 535 600 252

Dokument przygotowany przez zespół OchronaZadłużonych.pl — pośrednictwo w sprawach upadłości, restrukturyzacji i Sankcji Kredytu Darmowego. Współpracujemy z siecią sprawdzonych kancelarii partnerskich w całej Polsce.

Treść ma charakter informacyjny i edukacyjny. Nie zastępuje porady prawnej, która zawsze powinna być oparta na analizie konkretnej sytuacji przez radcę prawnego lub adwokata.